

Errata bij MILIEUVERKENNING 2030

Hoofdstuk 5 Landbouw

Deel 5.5 Bodembalans, emissie van verzurende stoffen en fijn stof

Bodembalans

→ Paragraaf 3 (pag. 121) en 4 (pag. 122)

Hoofdstuk 8 Energiegebruik en broeikasgassen

Deel 8.2 Hernieuwbare energie

Bruto eindgebruik van energie uit hernieuwbare bronnen

→ Figuur 8.4 (pag. 199, kleuren in legende)

Hoofdstuk 10 Landgebruik

Hoofdpijnen

→ 4^e hoofdpijn (pag. 259)

Deel 10.3 Versteende ruimte

Verdichting

→ Figuur 10.6 (pag. 270, inzoomingen)

Waterzuivering in bebouwd gebied

→ Paragraaf 2 (pag. 271) en figuur 10.7 (pag. 272, titel)

Kernset Milieuverkenning 2030

Tabel Sociaal-economische verkenning

➔ In het linkse tabblad ('economische basisdata') is de benaming van enkele deelsectoren onder Industrie en Handel & diensten aangepast om in overeenstemming te zijn met de benaming van NACE-bel en de HERMES-sectoren. De cijfergegevens van 2 deelsectoren binnen Handel & diensten waren in de oorspronkelijk versie per vergissing onderling van plaats verwisseld en zijn gecorrigeerd. Deze aanpassing heeft gevolgen voor hoofdstuk 3 Huishoudens en handel & diensten en hoofdstuk 4 Industrie

Hieruit volgt:

Hoofdstuk 3 Huishoudens en handel & diensten

➔ erratum beslaat het volledige hoofdstuk van p. 61 tot en met p. 82

Hoewel de sectortotalen voor de economische basisdata niet gewijzigd zijn, heeft de omwisseling van datareeksen voor de deelsectoren 'onderwijs, overheidsdiensten' en 'gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening' implicaties voor de verdere doorrekeningen. Het model SAVER-LEAP maakt immers gebruik van data voor het aantal werknemers om de bruto vloeroppervlaktes per deelsector per berekenen, en van hieruit het energiegebruik en de emissies naar de lucht.

Het model gaat uit van een groter potentieel voor energiebesparing bij de deelsector onderwijs en overheidsdiensten in vergelijking met de deelsector gezondheidszorg, omwille van de lagere energetische kwaliteit van de gebouwen in 2006. In de oorspronkelijke berekeningen voor de Milieuverkenning 2030 nam de bruto vloeroppervlakte bij onderwijs en overheidsdiensten sterk toe (+47,2 %) in 2030 t.o.v. 2006. Bij gebruik van de correcte datareeks is deze toename echter veel minder sterk (+5 %), en is het potentieel voor energiebesparing en lagere emissies bijgevolg kleiner.

Bij een nieuwe modelberekening met de juiste basisdata voor iedere deelsector ligt het energiegebruik van de sector Handel & Diensten voor alle scenario's hoger dan in de oorspronkelijke berekeningen zoals opgenomen in de gedrukte Milieuverkenning 2030. Het verschil is het grootst voor het jaar 2030 in het referentiescenario: +5,3 PJ op een totaal voor Handel & Diensten van 104,0 PJ. Dit komt overeen met 0,3 % van het totaal Bruto Binnenlands Energiegebruik van Vlaanderen. In 2010 bedraagt het verschil 1,3 PJ en in 2020 3,5 PJ.

Bijgevolg zijn ook de emissies van Handel & Diensten hoger voor alle scenario's. Voor broeikasgassen bedraagt het verschil tussen de nieuwe berekening en de oorspronkelijke berekening +146 kton CO₂-eq (referentiescenario, 2030) op een sectortotaal van 3 094 kton CO₂-eq. Dit verschil blijft dus beperkt tot 0,1 % van de totale broeikasgasemissies begroot voor Vlaanderen tegen 2030. In 2010 bedraagt het verschil 37 kton CO₂-eq en in 2020 96 kton CO₂-eq. Voor de emissies van verzurende stoffen, ozonprecursoren en fijn stof zijn gelijkaardige beperkte verschillen op te tekenen.

Gebruik van de correcte socio-economische basisdata heeft dus slechts een geringe invloed op de scenarioresultaten van de Milieuverkenning 2030. Het verloop van de trends voor energiegebruik en emissies (stijging/daling) blijft gelijk, maar met iets sterkere stijgingen en iets minder sterke dalingen (tot ongeveer 5 %) in 2030 t.o.v. 2006. De conclusies voor de evolutie van de energiemix en het aandeel hernieuwbare energie blijven behouden.

Hoofdstuk 4 Industrie

➔ erratum beslaat het volledige hoofdstuk van p.87 tot en met p.104

Hoewel de sectortotalen voor de economische basisdata niet gewijzigd zijn, wordt door de gewijzigde indeling voor bepaalde activiteiten een andere datareeks gebruikt. Het gaat over een aantal activiteiten die deel uitmaken van de industriële deelsectoren 'metaal' en 'andere industrieën'. Het gebruik van correcte data heeft, weliswaar zeer beperkt, implicaties voor de verdere doorrekeningen. Zowel het gebruikte Milieukostenmodel Klimaat als de aanvullende bijstellingen maken immers gebruik van de verwachte productiecijfers om energiegebruiken en emissies naar de lucht door te rekenen.

Bij een nieuwe berekening met de aangepaste indeling ligt het energiegebruik van de sector industrie voor alle scenario's iets lager dan in de oorspronkelijke berekeningen voor de Milieuverkenning 2030. Het beperkte verschil is het grootst voor het jaar 2030 in het referentiescenario: -3 PJ op een totaal voor industrie van 802 PJ, of 0,4 % lager op het sectortotaal. Voor de deelsector 'metaal' neemt het energiegebruik af met 4 PJ en stijgt het bij de 'andere industrieën' met 1 PJ.

Ook de industriële emissies wijzigen licht voor alle scenario's. Voor CO₂, het voornaamste broeikasgas, betreft het verschil tussen de nieuwe en de oorspronkelijke berekening een daling met circa 120 kton CO₂ (referentiescenario, 2030) op een sectortotaal van 23 664 kton CO₂ of dus een verschil van 0,5 % op het sectortotaal. Binnen de industrie daalt de broeikasgasemissie in de deelsector 'metaal' met 156 kton CO₂ terwijl ze bij 'andere industrieën' stijgt met 36 kton CO₂.

Ook voor de andere luchtpolluenten (SO₂, NO_x, CO, ...) zijn gelijkaardige beperkte verschillen op te tekenen.

Voor NMVOS en fijn stof (PM2.5) zien we voor de totale industrie een zeer geringe stijging bij de nieuwe berekening. Hier zijn de verschillen het grootst in het referentiescenario in 2025. Voor NMVOS is de emissie 218 ton hoger op een sectortotaal van 44 258 ton (of 0,5 % hoger). Binnen de industrie heeft de deelsector 'metaal' 114 ton minder emissie, de deelsector 'andere industrieën' 332 ton meer. Voor PM2.5 is het verschil voor de totale industrie +50 ton op een totaal van 5 884 ton (-22 ton voor 'metaal' en +72 ton voor 'andere industrieën').

De licht gewijzigde socio-economische basisdata voor 2 deelsectoren van de sector industrie hebben bijgevolg nauwelijks tot geen invloed op de scenarioresultaten zoals opgenomen in de Milieuverkenning 2030 en beïnvloeden evenmin de conclusies van hoofdstuk 4 Industrie.